

ΝΟΜΟΣ 1182/81

Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εις Γενεύην κατά το έτος 1973 υπ' αριθμ. 138 Διεθνούς Συμβάσεως «περί του κατωτάτου ορίου ηλικίας εισόδου εις την απασχόλησιν και προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς τας διατάξεις αυτής».
(ΦΕΚ 193/Α/24-07-81)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής, απεφασίσαμεν:

Άρθρον πρώτον

Κυρούται και έχει ισχύν νόμου, η υπ' αριθ. 138 Διεθνής Σύμβασις «περί του κατωτάτου ορίου ηλικίας εισόδου εις την απασχόλησιν», ψηφισθείσα κατά την 58ην σύνοδον της Γενικής Συνδιασκέψεως της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας του έτους 1973, της οποίας το κείμενον εις ελληνικήν μετάφρασιν και γαλλικόν πρωτότυπον έχει ως ακολούθως:

ΣΥΜΒΑΣΙΣ 138

Περί του κατωτάτου ορίου ηλικίας εισόδου εις την απασχόλησιν.

Η Γενική Συνδιάσκεψις της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας συγκληθείσα εν Γενεύη υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνελθούσα αυτόθι την 6ην Ιουνίου 1973, εις την πεντηκοστήν όγδοην σύνοδον αυτής.

Αφού απεφάσισε την αποδοχήν διαφόρων προτάσεων σχετικών με το ελάχιστον όριον ηλικίας εισόδου εις την απασχόλησιν, θέμα αποτελούν το τέταρτον σημείον της ημερησίας διατάξεως της συνόδου.

Αφού έλαβεν υπ' όψιν τους όρους της συμβάσεως περί ελαχίστου ορίου ηλικίας (βιομηχανία) 1919, της συμβάσεως περί ελαχίστου ορίου ηλικίας (ναυτική εργασία), 1920 της συμβάσεως περί ελαχίστου ορίου ηλικίας (γεωργία), 1921, της συμβάσεως περί ελαχίστου ορίου ηλικίας (Θερμασταί και ανθρακείς), 1921, της συμβάσεως περί ελαχίστου ορίου ηλικίας (μη βιομηχανικά εργασία), 1932, της συμβάσεως (αναθ.) περί ελαχίστου ορίου ηλικίας (ναυτική εργασία), 1936 της συμβάσεως (αναθ.) περί ελαχίστου ορίου ηλικίας (μη βιομηχανικά εργασία), 1937, της συμβάσεως περί ελαχίστου ορίου ηλικίας (αλιείς) 1959, και της συμβάσεως περί ελαχίστου ορίου ηλικίας (υπόγειοι εργ.) 1965.

Αφού έκρινεν ότο επέστη η στιγμή της αποδοχής ενός γενικού κειμένου επί του εν λόγω θέματος, το οποίον θα αντικαταστήσει βαθμηδόν τα υφιστάμενα κείμενα τα εφαρμοζόμενα εις περιορισμένους οικονομικούς τομείς, προς τον σκοπόν της πλήρους καταργήσεως της εργασίας των παιδών.

Αφού απεφάσισεν όπως το εν λόγω κείμενον λάβη τον τύπον διεθνούς συμβάσεως.

Αποδέχεται σήμερα την 26ην του μηνός Ιουνίου 1973 την ως έπεται σύμβασιν, ήτις θα αποκαλείται Σύμβασις περί του κατωτάτου ορίου ηλικίας, 1973:

Άρθρον 1

Παν Μέλος δι' ο ισχύει η παρούσα σύμβασις υποχρεούται να ακολουθή εθνικήν πολιτικήν, σκοπούσαν εις την διασφάλισιν της αποτελεσματικής καταργήσεως της εργασίας των παιδών και εις την προοδευτικήν ανύψωσιν του κατωτάτου ορίου ηλικίας εισόδου εις την απασχόλησιν ή εις εργασίαν επιπέδου επιτρέποντος εις όλους τους εφήβους να επιτύχουν πληρεστέραν σωματικήν και διανοητικήν ανάπτυξιν.

Άρθρον 2

1. Παν μέλος επικυρούν την παρούσαν σύμβαση δέον, όπως καθορίζη δια δηλώσεως προσηρημένης εις το κείμενον επικυρώσεως του, κατώτατον όριον ηλικίας εισόδου εις την απασχόλησιν ή εις εργασία εν τω εδάφει του και εις τα εν τω εδάφει του απογεγραμμένα μεταφορικά μέσα. Υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων των άρθρων 4-8 της παρούσης συμβάσεως, ουδέν πρόσωπον ηλικίας μικροτέρας της κατωτάτης τοιαύτης θα γίνεται δεκτόν εις απασχόλησιν ή εργασία εις οιονδήποτε επάγγελμα.
2. Παν μέλος έχον επικυρώσει εις την παρούσαν σύμβαση θα δύναται, εν συνεχεία, να πληροφορή τον Γενικόν Δ/ντήν του διεθνούς Γραφείου Εργασίας δια μεταγενεστέρων δηλώσεών του, ότι επαυξάνει το προηγουμένως καθορισθέν κατώτατον όριον ηλικίας.
3. Το καθορισθέν, συμφώνως προς την παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου κατώτατον όριον ηλικίας δέον όπως μη είναι κατώτερον της ηλικίας περατέσεως της υποχρεωτικής εκπαιδεύσεως, εν πάση δε περιπτώσει όχι κατώτερον του 15ου έτους.
4. Παρά τας διατάξεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου παν Μέλος του οποίου η οικονομία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι ανεπαρκώς ανεπτυγμένα θα δύναται μετά γνώμην των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, εάν υφίστανται τοιαύται, να καθορίση εις πρώτον στάδιον, ως κατώτατον όριον ηλικίας το 14ον έτος.
5. Παν μέλος το οποίον θα καθορίσει ως κατώτατον όριον ηλικίας το 14ον έτος δυνάμει της προηγουμένης παραγράφου, δέον όπως εις τας εκθέσεις τας οποίας υποχρεούται να υποβάλη δυνάμει του άρθρου 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας δηλώση:
  - α) Είτε ότι ο λόγος της αποφάσεως του παραμένει
  - β) Είτε ότι παύει να ποιήται χρήσιν της παραγρ. 4 ανωτέρω από ωρισμένης ημερομηνίας.

Άρθρον 3

1. Το κατώτατον όριον ηλικίας εισόδου εις οιαδήποτε μορφήν απασχολήσεως ή εργασίας, αίτινες ως εκ της φύσεως και των όρων υφ' ους εκτελούνται είναι ικαναί να παραβλέψουν την υγείαν, την σωματικήν ακεραιότητα ή την ηθικήν των νέων, δέον όπως μη ορίζεται κάτω των 18 ετών.
2. Αι εξεταζόμεναι εις την παρ. 1 ανωτέρω μορφαί απασχολήσεως ή εργασίας δέον όπως καθορίζονται υπό της εθνικής νομοθεσίας ή της αρμοδίας αρχής μετά γνώμην των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων εφ' όσον υφίστανται τοιαύται.
3. Παρά τας διατάξεις της παραγράφου 1 ανωτέρω, η εθνική νομοθεσία ή η αρμόδια αρχή θα δύναται μετά γνώμην των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, εάν υφίστανται τοιαύται, να επιτρέπη την απασχόλησιν ή την εργασία νέων από του 16ου έτους αυτών υπό την προϋπόθεσιν ότι η υγεία, η σωματική ακεραιότης και η ηθική των εξασφαλίζονται πλήρως και ότι έχουν λάβει εις τον αντίστοιχον κλάδον δραστηριότητος, ειδικήν και κατάλληλον μόρφωσιν ή επαγγελματικήν εκπαίδευσιν.

Άρθρον 4

1. Εφόσον τούτο είναι αναγκαίον και μετά γνώμην των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, εάν υφίστανται τοιαυται, η αρμοδία αρχή θα δύναται να μη εφαρμόση την παρούσαν σύμβαση εις ωρισμένας κατηγορίας απασχολήσεως ή εργασίας οσάκις η εφαρμογή της συμβάσεως εις τας κατηγορίας αυτάς θα προεκάλει ειδικάς και σημαντικάς δυσχερείας εις την εκτέλεσίν της.
2. Παν Μέλος επικυρούν την παρούσαν σύμβαση δέον όπως αναφέρη εις την πρώτην έκθεσιν επί της εφαρμογής της συμβάσεως, την οποίαν υποχρεούται να υποβάλη κατά το άρθρον 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας δεόντως ητιολογημένας, τας κατηγορίας απασχολήσεως αίτινες ήθελον αποτελέσει αντικείμενον εξαιρέσεως τινός δυνάμει της παρ. 1 του παρόντος άρθρου και όπως αναφέρη, εις τας επομένας εκθέσεις του, την κατάστασιν της νομοθεσίας και πρακτικής του σχετικώς με τας εν λόγω κατηγορίας, διευκρινίζον μέχρι ποιού μέτρου έδωσε ή προτίθεται να δώση ισχύν εις την παρούσαν σύμβαση όσον αφορά εις τας κατηγορίας ταύτας.
3. Το παρόν άρθρον δέν επιτρέπει την εξαίρεσιν από του πεδίου εφαρμογής της παρούσης συμβάσεως των απασχολήσεων και εργασιών αι οποίαι αναφέρονται εις το άρθρον 3

Άρθρον 5

1. Παν Μέλος, του οποίου η οικονομία και αι διοικητικά υπηρεσίαι δεν είναι επαρκώς ανεπτυγμέναι δύναται, μετά γνώμην των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, εάν υφίστανται τοιαύται, να περιορίση εις πρώτον στάδιον, το πεδίον εφαρμογής της παρούσης συμβάσεως.
2. Παν μέλος το οποίον ποιείται χρήσιν της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δέον όπως καθορίζη εις δήλωσιν του, προσηρητημένην εις το κείμενον επικυρώσεως του τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητος ή τας μορφάς των επιχειρήσεων επί των οποίων θα εφαρμόζωνται αι διατάξεις της παρούσης συμβάσεως.
3. Το πεδίον εφαρμογής της παρούσης συμβάσεως δέον να περιλαμβάνη τουλάχιστον: τας εξορυκτικάς βιομηχανίας, τας βιοτεχνίας, τας οικοδομικάς εργασίας και τα δημόσια έργα, τας υπηρεσίας ηλεκτρισμού, αεριόφωτος και υδρεύσεως, τας υγειονομικάς υπηρεσίας, τας μεταφοράς, αποθηκεύσεις και επικοινωνίας, τας φυτείας ή ετέρας γεωργικάς επιχειρήσεις των η εκμετάλλευσιν πραγματοποιείται κυρίως δι' εμπορικούς σκοπούς εξαιρέσει των οικογενειακών ή των μικρών επιχειρήσεων αι οποίαι τροφοδοτούν την τοπικήν αγοράν και δεν απασχολούν κατά τακτικόν τρόπον μισθωτούς.
4. Παν Μέλος, το οποίον έχει περιορίσει το πεδίον εφαρμογής της συμβάσεως δυνάμει του παρόντος άρθρου:
  - α) δέον όπως αναφέρει εις τας εκθέσεις, τα οποίας υποχρεούται να υποβάλλη κατά το άρθρον 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας την γενικήν κατάστασιν της απασχολήσεως ή της εργασίας των νέων και των παιδων εις τους κλάδους δραστηριότητος οι οποίοι εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής της παρούσης συμβάσεως ως και πάσαν σημειωθείσαν πρόοδον εν όψει της ευρυτέρας εφαρμογής των διατάξεων της παρούσης συμβάσεως.
  - β) δύναται, ανά πάσαν στιγμήν, να επεκτείνη το πεδίον εφαρμογής της συμβάσεως δια δηλώσεως απευθυνομένης προς τον Γεν. Δ/τήν του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.

Άρθρον 6

- Η παρούσα σύμβασις δεν εφαρμόζεται προκειμένου περί εργασίας εκτελουμένης υπό παιδων ή εφήβων εις τα ιδρύματα γενικής εκπαίδευσεως, εις επαγγελματικάς ή τεχνικάς σχολάς ή έτερα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσεως ούτε προκειμένου περί εργασίας εκτελουμένης υπό προσώπων κάτω των 14 ετών εις επιχειρήσεις, οσάκις η εργασία αυτή εκτελείται συμφώνως προς τους υπό της αρμοδίας αρχής καθοριζομένους όρους μετά γνώμην των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, εάν υφίστανται τοιαύται, και εφ' όσον αποτελεί αναπόσπαστον μέρος:
- α) είτε διδασκαλίας ή επαγγελματικής εκπαίδευσεως της οποίας η ευθύνη βαρύνει τον προϊστάμενον της σχολής του ιδρύματος επαγγελματικής εκπαίδευσεως.
  - β) είτε προγράμματος επαγγελματικής εκπαίδευσεως εγκριθέντος υπό της αρμοδίας αρχής και εκτελουμένου κυρίως ή εξ ολοκλήρου εντός επιχειρήσεως τινός.
  - γ) είτε προγράμματος επαγγελματικού προσανατολικού προοριζομένου να διευκολύνη την εκλογήν επαγγέλματος ή ωρισμένης μορφής επαγγελματικής εκπαίδευσεως.

Άρθρον 7

1. Η εθνική νομοθεσία θα δύναται να επιτρέπη την απασχόλησιν εις ελαφράς εργασίας ατόμων ηλικίας μεταξύ 13 και 15 ετών ή την εκτέλεσιν υπό των ατόμων τούτων παρομοίων εργασιών υπό την προϋπόθεσιν ότι αύται:
  - α) δεν είναι φύσεως δυναμένης να παραβλέψουν την υγείαν ή την ανάπτυξιν των.
  - β) δεν είναι φύσεως δυναμένης να παραβλάψουν την φοίτησιν των εις το σχολείον, την συμμετοχήν των εις προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού και εκπαίδευσεως, εγκεκριμένα υπό της αρμοδίας αρχής ή την ικανότητά των όπως επωφελούνται εκ της λαμβανομένης εκπαίδευσεως.

2. Η εθνική νομοθεσία θα δύναται επίσης υπό την επιφύλαξιν των προβλεπομένων εις τα εδαφ. α) και β) της παραγράφου 1 ανωτέρω προϋποθέσεων να επιτρέπη την απασχόλησιν ή την εργασίαν εις πρόσωπα ηλικίας τουλάχιστον 15 ετών τα οποία δεν έχουν εισέτι περατώσει την υποχρεωτικήν εκπαίδευσιν.

3. Η αρμοδία αρχή θα καθορίση τας δραστηριότητας εις τας οποίας θα δύναται να επιτραπή συμφώνως προς τας παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου η απασχόλησις ή η εργασία και να προσδιορίση την εις ώρας διάρκειαν και τας συνθήκας της περί ης πρόκειται απασχολήσεως ή εργασίας.

4. Παρά τας διατάξεις των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, Μέλος το οποίον έκαμε χρήσιν των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 2 δύναται, εφ' όσον το επιθυμεί, να αντικαταστήσει τας ηλικίας των 12 και 14 ετών με τας ηλικίας των 13 και 15 ετών, αι οποίαι αναφέρονται εις την παρ. 1 και την ηλικίαν των 14 ετών με την τοιαύτην των 15 ετών, την αναφερομένη εις την παράγραφον 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρον 8

1. Μετά γνώμην των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, εάν υφίστανται τοιαύται, η αρμοδία αρχή θα δύναται κατ' εξαίρεσιν της προβλεπομένης εν άρθρω 2 της παρούσης συμβάσεως απαγορεύσεως επασχολήσεως ή εργασίας μα επιτρέψη εις μεμονωμένας περιπτώσεις, την συμμετοχήν εις δραστηριότητας τοιαύτας ως είναι τα καλλιτεχνικά θεάματα.

2. Αι ούτω χορηγούμεναι άδειαι δέον όπως περιορίζουν την εις ώρας διάρκειαν της επιτρομένης απασχολήσεως ή εργασίας και καθορίζουν τους όρους ταύτης.

Άρθρον 9

1. Η αρμοδία αρχή δέον όπως λαμβάνη πάντα τα αναγκαία μέτρα περιλαμβανομένων και των καταλλήλων κυρώσεων προς διασφάλισιν της αποτελεσματικής εφαρμογής των διατάξεων της παρούσης συμβάσεως.

2. Η εθνική νομοθεσία ή η αρμοδία αρχή δέον όπως καθορίζη τα πρόσωπα τα υπόχρεα προς τήρησιν των διατάξεων αι οποίαι δίδουν ισχύν εις την σύμβασιν.

3. Η εθνική νομοθεσία ή η αρμοδία αρχή δέον όπως καθορίζη τα μητρώα και λοιπά έντυπα τα οποία υποχρεούται ο εργοδότης να τηρή και να διαφυλάττη. Τα εν λόγω μητρώα και έντυπα δέον όπως αναφέρουν το όνομα και την ηλικίαν ή την ημερομηνίαν γεννήσεως δεόντως βεβαιούμενα κατά το δυνατόν πάντων των υπ' αυτού απασχολουμένων προσώπων ή των εργαζομένων δια λογαριασμόν του και των οποίων η ηλικία είναι κατωτέρα των 18 ετών.

Άρθρον 10

1. Η παρούσα σύμβασις αναθεωρεί την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (βιομηχανία) 1919, την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (ναυτική εργασία) 1920, την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (γεωργία) 1921, την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (ανθρακείς και θερμασταί) 1921, την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (μη βιομηχανικαί εργασίαι) 1932, την σύμβασιν (αναθ.) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (βιομηχανία) 1937, την σύμβασιν (αναθ.) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (ναυτική εργασία) 1936, την σύμβασιν (αναθ) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (μη βιομηχανικαί εργασίαι) 1937, την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (αλιείς), 1959, και την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (υπόγειοι εργασίαι), 1965, υπό τους κάτωθι καθοριζομένους όρους.

2. Η έναρξις ισχύος της παρούσης συμβάσεως δεν αποκλείει μίας μεταγενεστέρας εικυρώσεως την σύμβασιν (αναθ.) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (ναυτική εργασία), 1936, την σύμβασιν (αναθ.) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (βιομηχανία) 1937, την σύμβασιν (αναθ.) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (μη βιομηχανικαί εργασίαι), 1937, την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (αλιείς) 1959 και την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (υπόγειαι εργασίαι) 1965.

3. Η σύμβασις περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (βιομηχανία), 1919, η σύμβασις περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (ναυτική εργασία) 1920, η σύμβασις περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (γεωργία) 1921 και η σύμβασις περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (θερμασταί και ανθρακείς) 1921, αποκλείονται πάσης μεταγενεστέρας επικυρώσεως εφόσον πάντα τα Κράτη - Μέλη μέρη των εν λόγω συμβάσεων συναινέσουν εις τον εν λόγω αποκλεισμόν είτε δια της επικυρώσεως της παρούσης συμβάσεως είτε δια δηλώσεως απευθυνομένης προς τον Γενικόν Δ/ντήν του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.

4. Από της ενάρξεως ισχύος της παρούσης συμβάσεως:

α) Η υπό του Κλάρους Μέλους το οποίον έχει κυρώσει την σύμβασιν (αναθ.) περί του κατωτάτου ορίου ηλικίας (βιομηχανία) 1937, αποδοχή των υποχρεώσεων της παρούσης συμβάσεως και ο καθορισμός συμφώνως τω άρθρω 2 της παρούσης συμβάσεως ως κατωτάτου ορίου ηλικίας τουλάχιστον του 15ου έτους συνεπάγεται αυτοδικαίως άμεσον καταγγελίαν της συμβάσεως (αναθ.) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (βιομηχανία) 1937.

β) Η υπό Κράτους Μέλους το οποίον έχει κυρώσει την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (μη βιομηχανικαί εργασίαι) 1932 αποδοχή των υποχρεώσεων της παρούσης συμβάσεως δια τας μη βιομηχανικάς εργασίας υπό την έννοιαν της εν λόγω συμβάσεως συνεπάγεται αυτοδικαίως άμεσον καταγγελίαν της συμβάσεως περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (μη βιομηχανικαί εργασίαι) 1932.

γ) Η υπό Κράτους Μέλους, το οποίον έχει επικυρώσει την σύμβασιν (αναθ.) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (μη βιομηχανικαί εργασίαι), 1937, αποδοχή των υποχρεώσεων της παρούσης συμβάσεως και ο καθορισμός, συμφώνως τω άρθρω 2 της παρούσης συμβάσεως ως κατωτάτου ορίου ηλικίας τουλάχιστον του 15ου έτους, συνεπάγεται αυτοδικαίως άμεσον καταγγελίαν της συμβάσεως (αναθ.) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (μη βιομηχανικαί εργασίαι) 1937.

δ) Η υπό Κράτους Μέλους, το οποίον έχει επικυρώσει την σύμβασιν (αναθ.) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (ναυτική εργασία) 1936, αποδοχή των υποχρεώσεων της παρούσης συμβάσεως δια την ναυτικήν εργασίαν και είτε ο καθορισμός συμφώνως τω άρθρω 2 της παρούσης συμβάσεως, ως κατωτάτου ορίου ηλικίας του 15ου έτους τουλάχιστον είτε η διευκρίνις ότι το άρθρον 3 της παρούσης συμβάσεως εφαρμόζεται εις την ναυτικήν εργασίαν, συνεπάγεται αυτοδικαίως άμεσον καταγγελίας της συμβάσεως (αναθ.) περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (ναυτική εργασία) 1936.

ε) Η υπό Κράτους Μέλους το οποίον έχει επικυρώσει την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (αλιείς) 1959, αποδοχή των υποχρεώσεων της παρούσης συμβάσεως δια την θαλάσσιαν αλιείαν και ο καθορισμός συμφώνως τω άρθρω 2 της παρούσης συμβάσεως, ως κατωτάτου ορίου ηλικίας του 15 έτους τουλάχιστον είτε η διευκρίνις ότι το άρθρον 3 της παρούσης συμβάσεως εφαρμόζεται εις την θαλάσσιαν αλιείαν, συνεπάγεται αυτοδικαίως άμεσον καταγγελίαν της συμβάσεως περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (αλιείς) 1959.

στ) Η υπό Κράτους Μέλους το οποίον έχει επικυρώσει την σύμβασιν περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (υπόγειοι εργασίαι), 1965, αποδοχή των υποχρεώσεων της παρούσης συμβάσεως και ο καθορισμός συμφώνως τω άρθρω 2 της παρούσης συμβάσεως κατωτάτου ορίου ηλικίας ίσου τουλάχιστον προς το καθορισθέν τοιούτον εις εκτέλεσιν της συμβάσεως του 1965, είτε η διευκρίνις ότι το άρθρον 3 της παρούσης συμβάσεως εφαρμόζεται εις τας υπογείους εργασίας, συνεπάγεται αυτοδικαίως άμεσον καταγγελίαν της συμβάσεως περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (υπόγειοι εργασίαι) 1965.

5. Από της ενάρξεως ισχύος της παρούσης συμβάσεως:

α) Η αποδοχή των υποχρεώσεων της παρούσης συμβάσεως συνεπάγεται καταγγελίαν της συμβάσεως περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (βιομηχανία), 1919 κατ' εφαρμογήν του άρθρου 12 αυτής.

β) Η αποδοχή των υποχρεώσεων της παρούσης συμβάσεως δια την γεωργίαν συνεπάγεται καταγγελίαν της συμβάσεως περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (γεωργία), 1921, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 9 αυτής.

γ) Η αποδοχή των υποχρεώσεων της παρούσης συμβάσεως δια την ναυτικήν εργασίαν συνεπάγεται καταγγελίαν της συμβάσεως περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (ναυτική εργασία) 1920, κατ'εφαρμογήν του άρθρου 10 αυτής και της συμβάσεως περί κατωτάτου ορίου ηλικίας (θερμασταί και ανθρακείς), 1921 κατ' εφαρμογήν του άρθρου 12 αυτής.

Άρθρον 11

Αι επίσημοι κυρώσεις της παρούσης συμβάσεως δέον όπως κοινοποιούνται εις τον Γενικόν Δ/ντήν του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας παρ' ου και καταχωρίζονται.

Άρθρον 12

1. Η παρούσα σύμβασις δεσμεύει μόνον τα Μέλη της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας ων η επικύρωσις κατεχωρίσθη υπό του Γενικού Δ/ντού.
2. Τίθεται εν ισχύι δώδεκα μήνες μετά την υπό του Γενικού Δ/ντού καταχώρησιν των επικυρώσεων δύο Μελών.
3. Ακολούθως η σύμβασις αυτή άρχεται ισχύουσα δ' έκαστον Μέλος δώδεκα μήνας αφ' ης κατεχωρίσθη η επικύρωσις αυτού.

Άρθρον 13

1. Παν Μέλος επικυρούν την παρούσαν Σύμβασιν δύναται να καταγγέλη ταύτην, μετά πάροδον δεκαετίας από της ενάρξεως της αρχικής ισχύος της συμβάσεως, δια πράξεως κοινοποιουμένης εις τον Γενικόν Διευθυντήν του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και υπ' αυτού καταχωριζομένης. Η καταγγελία θέλει ισχύσει μετά πάροδον έτους από της καταχωρίσεως της.
2. Παν Μέλος επικυρούν την παρούσαν σύμβασιν, το οποίον εντός έτους από της λήξεως της εν τη προηγουμένη παραγράφω μνημονευομένης δεκαετίας, δεν έχει κάμει χρήσιν της υπό του παρόντος άρθρου παρεχομένης δυνατότητος καταγγελίας δεσμεύεται δια μίαν νέαν δεκαετίαν και συνεπώς δύναται να καταγγείλη ταύτην κατά την λήξιν εκάστης δεκαετίας, υπό τους εν τω παρόντι άρθρω προβλεπομένους όρους.

Άρθρο 14

1. Ο Γενικός Δ/ντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας γνωστοποιεί εις άπαντα τα μέλη της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας την καταχώρησιν πασών των επικυρώσεων και καταγγελιών, αίτινες τω έχουν ανακοινωθεί υπό των Μελών της Οργανώσεως.
2. Γνωστοποιών εις τα Μέλη της Οργανώσεως την καταχώρισιν της δευτέρας επικυρώσεως, ήτις τω έχει ανακοινωθεί ο Γενικός Δ/ντής επιστά την προσοχήν των Μελών της Οργανώσεως επί της ημερομηνίας αφ' ης η παρούσα σύμβασις άρχεται ισχύουσα.

Άρθρον 15

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας ανακοινού εις τον Γενικόν Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών προς καταχώρισιν, συμφώνως προς το άρθρον 102 του Καταστατικού Χάρτου των Ηνωμένων Εθνών, πλήρεις πληροφορίας σχετικής προς πάσας τας επικυρώσεις και πράξεις καταγγελίας, τας οποίας έχει καταχωρίσει συμφώνως προς τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρον 16

Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας δέον να υποβάλλη, οσάκις κρίνει τούτο αναγκαίον, εις την Γενικήν Συνδιάσκεψιν έκθεσιν επί της εφαρμογής της παρούσης συμβάσεως και αποφασίζει εάν συνβτρέχει περίπτωσις εγγραφής εις την ημερησίαν διάταξιν της Συνδιασκέψεως θέματος ολικής ή μερικής αναθεωρήσεως αυτής.

Άρθρον 17

1. Εν η περιπτώσει η Συνδιάσκεψις αποδεχθή νέαν σύμβασιν, επαγομένην ολικήν ή μερικήν αναθεώρησιν της παρούσης συμβάσεως και εφ' όσον η νέα σύμβασις δεν ορίζει άλλως:

α) Η επικύρωσις υπό Μέλους της νέας Συμβάσεως της αναθεώρησης την παρούσαν επάγεται αυτοδικαίως, παρά τας διατάξεις του άρθρου 13 ανωτέρω, άμεσον καταγγελίαν της παρούσης συμβάσεως, υπό την επιφύλαξιν ότι έχει τεθή εν ισχύει η αναθεωρούσα ταύτην νέα σύμβασις.

β) Αφ' ης η επαγομένη την αναθεώρησιν νέα σύμβασις τεθή εν ισχύει, η παρούσα σύμβασις δεν είναι δυνατόν να επικυρωθεί υπό των Μελών.

2. Η παρούσα σύμβασις παραμένει εν πάση περιπτώσει εν ισχύει υπό τον τύπον και το περιεχόμενον αυτής δια τα Μέλη, άτινα επικυρώσαντα αυτήν δεν ήθελον επικυρώσει την αναθεωρητικήν αυτής σύμβασιν.

Άρθρον 18

Το γαλλικόν και αγγλικόν κείμενον της παρούσης συμβάσεως είναι εξ ίσου αυθεντικά.

Άρθρον δεύτερον

Δια Προεδρικών Διαταγμάτων εκδιδόμενων προτάσει του Υπουργού Εργασίας, μετά γνώμην του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας δύναται:

α) Να καθορίζεται το κατώτατον όριον ηλικίας εισόδου εις την απασχόλησιν, το οποίον επιφυλασσομένων των υπό στοιχ. β, γ, δ και ε του παρόντος άρθρου διατάξεων, δεν δύναται να είναι κατώτερον της ηλικίας περατώσεως της υποχρεωτικής εκ του νόμου εκπαιδεύσεως ουδέ, εν πάση περιπτώσει του 15ου ετους.

β) Να επιτρέπεται η απασχόλησις εις ελαφράς εργασίας ατόμων ηλικίας μεταξύ 13 και 15 ετών ως αυτοτελώς εργαζομένων ή μισθωτών ή συμβοηθούντων μελών της οικογενείας ή κατ' άλλον τρόπον εργαζομένων υπό τας προβλεπομένας εις την παράγραφον 1 του άρθρου 7 της κυρουμένης συμβάσεως προϋποθέσεις.

γ) Να επιτρέπεται η απασχόλησις ή εργασία εις άτομα ηλικίας τουλάχιστον 15 ετών, τα οποία δέν έχουν εισέτι περατώσει την υποχρεωτικήν εκπαίδευσιν, υπό τας προβλεπομένας εις την παρ. 2 του άρθρου 7 της κυρουμένης συμβάσεως προϋποθέσεις.

δ) Να καθορίζονται αι κατηγορίαι απασχολήσεως ή εργασίας εις τας οποίας λόγω του επικινδύνου χαρακτήρος των υπό την έννοιαν της παρ. 1 του άρθρου 3 της κυρουμένης συμβάσεως απαγορεύεται η απασχόλησις εις πρόσωπα ηλικίας κατωτέρας των 18 ετών ως και να επιτρέπεται η εις τοιαύτας εργασίας απασχόλησις προσώπων άνω των 16 ετών τας προβλεπομένας εις την παρ. 3 του άρθρου 3 της κυρουμένης διεθνούς συμβάσεως πρυποθέσεις.

ε) Να καθορίζονται οι ειδικώτεροι όροι απασχολήσεως προσώπων ηλικίας μικροτέρας των 14 ετών χάριν εκπαιδευτικών σκοπών υπό τας προβλεπομένας εις το άρθρον 6 της κυρουμένης διεθνούς συμβάσεως προϋποθέσεις.

στ) Να καθορίζεται η κατόπιν αδείας των εποπτικών οργάνων του Υπουργείου Εργασίας απασχόλησις προσώπων μη συμπληρωσάντων το 15ον έτος της ηλικίας των εις θεατρικάς παραστάσεις ραδιοφωνικάς ή τηλεοπτικάς εκπομπάς ως και εις την λήψιν κινηματογραφικών ταινιών επί πειρωρισμένη διαρκεία ημερήσιας εργασίας και να προσδιορίζονται οι ειδικώτεροι όροι ταύτης.

ζ) Να καθορίζονται τα μητρώα απασχολήσεως ανηλίκων ως και τα λοιπά έντυπα τα περιέχοντα τα εις την παρ. 3 του άρθρου 9 της κυρουμένης διεθνούς συμβάσεως προβλεπόμενα στοιχεία, τα οποία δέον να τηρή και να διαφυλάττη ο εργοδότης.

Άρθρον τρίτον

Ο εργοδότης και ο υπό τούτου προστηθείς παραβαίνοντες τας διατάξεις της δια του παρόντος κυρουμένης διεθνούς συμβάσεως ως και των εις εκτέλεσιν του παρόντος εκδιδόμενων Προεδρικών διαταγμάτων τιμωρούνται με τας ποινάς του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικος.

Άρθρον τέταρτον

Η ισχύς του παρόντος νόμου άρχεται από της δημοσίευσής του δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ο παρών νόμος ψηφισθείς υπό της Βουλής και παρ' Ημών σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και εκτελεσθήτω ως νόμος του Κράτους.

Εν Αθήναις τη 21 Ιουλίου 1981

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΩΝΣΤ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Εθεωρήθη και ετέθη η μεγάλη του Κράτους σφραγίς.

Εν Αθήναις τη 23 Ιουλίου 1981

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ